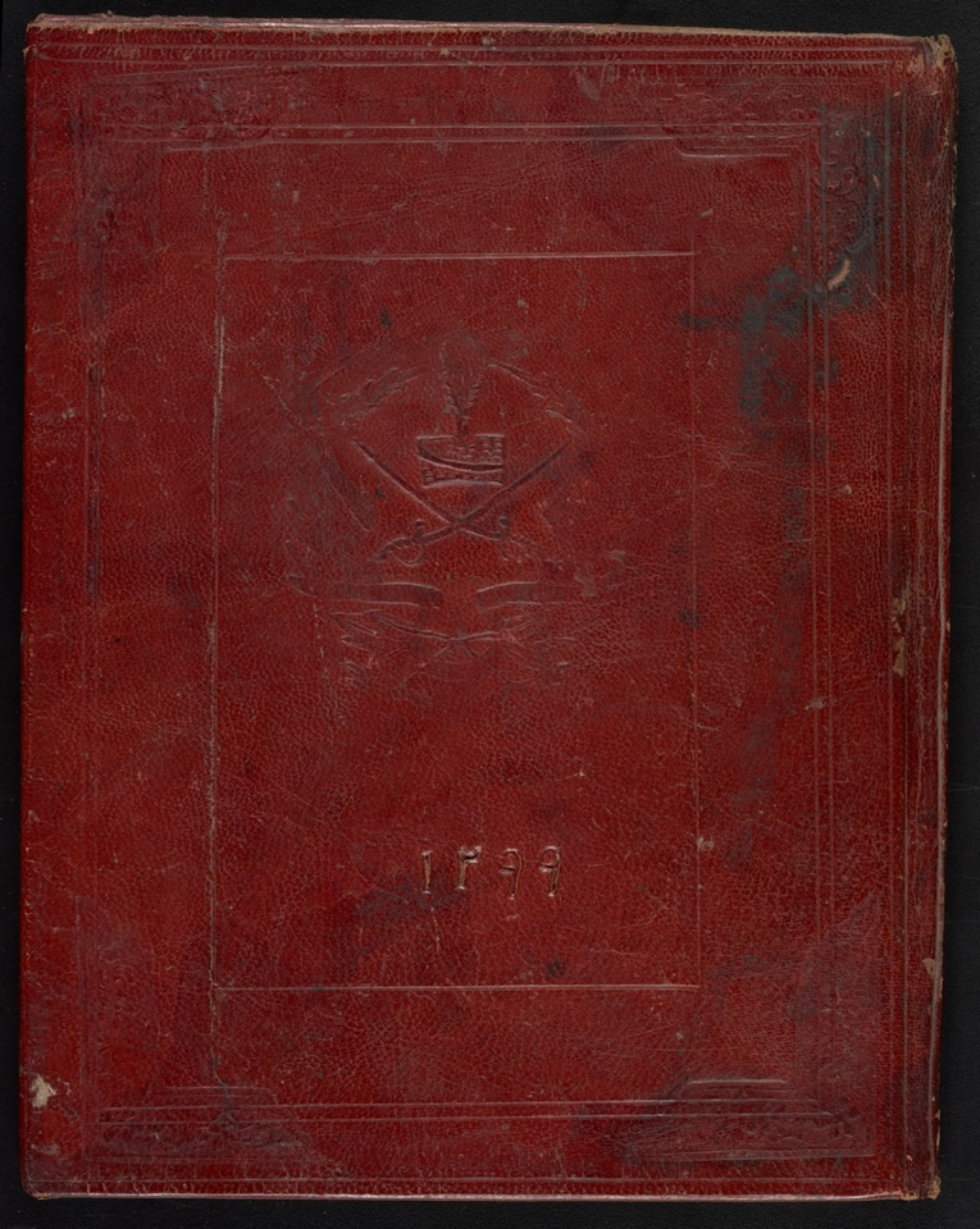
١٣٩٩

LC Control Number
2002 362440

Nizamnamah-'i albisah-'i askariyah.

نظامنامهٔ البسهٔ عسکریه

در مطبعهٔ مکتب فنون حربیه طبع گردید .

طبع اول

کابل — دلو — ۱۲۹۹

عدد
۱۰۰۰

1920

نظامنامهٔ البسهٔ عسکریه

ماده

۱ — : برای اردوی افغانستان سه نوع لباس ؛ منتخب ومعین گردیده است :

لباس رسمی ،

لباس نیم رسمی و

لباس حربی یعنی لباس جنگی .

۲ — : لباس رسمی ؛ مخصوص ارکان وآمران میباشد .

لباس رسمیٔ ارکان ؛ به قرار لوحهٔ مربوطه ؛ عبارت ازیك کرتیٔ سرخ یك سینه و یك پتلون سیاه ؛ که بخن و کف و تاس کرتیٔ آن ؛ ازتکهٔ سیاه میباشد .

کذالك لباس رسمیٔ آمران ؛ عبارت ازیك کرتیٔ سیاه یك سینه و یك پتلون سیاه که بخن و کف و تاس کرتی ازتکهٔ همرنگ صنفیٔ آن بوده تکمه های لباس رسمی ؛ برنجی ومحراب ومنبردار میباشد .

سرشانهٔ لباس رسمی ؛ زری بافته گی میباشد .

اشکال متنوعهٔ سرشانه های ارکان وآمران درلوحهٔ مربوطه مندرج است .

علامت منصب ها درلباس رسمی ؛ عبارت ازستارهٔ افغانی است که بر بخن زده میشود . چنانچه :

— دریخن (سپه سالار) ؛ سه ستاره و
— دریخن (نائب سالار) ؛ دوستاره و
— دریخن (فرقه مشر) ؛ یك ستاره و
— یخن (لوامشر) ؛ بدون ستاره میباشد .
دریخن (غند مشر اول) ؛ دوستاره و
— دریخن (غند مشر ثانی) ؛ یك ستاره و
— یخن (کندکمشر) ؛ بی ستاره میباشد .
بالباس رسمی ؛ کلاه سیاه پیش‌رو نشاندار پوشیده میشود .
در لباس رسمی ؛ شمشیررا بکمربند می آویزند . کمربند آن ؛
لیس زری گل کلیت طلاء میباشد که برسر درپشی می بندند .
همه ارکان بالباس رسمی ؛ روب سیمی می اندازند .
کذالك یاوران شاهانه نیز هررتبه را که دارا باشند بالباس رسمی ؛
روب سیمین انداخته میتوانند .
باید بالباس رسمی ؛ دستکش سفید پوشیده شود .
بالباس رسمی پتلون یابرجس می پوشند . بهمراه برجس ؛ موزهٔ
سیاه و بهمراه پتلون ؛ بوت سیاه پوشیده شود . ولی در هردو
صورت ؛ بستن مهمیز ضرور است .

مادهٔ ۳ — : لباس رسمیٔ سلاح اندازان و ضابطان بالکل موقوف گردیده . لکن
البسهٔ رسمیٔ که الحال برای اسپورشاهی و قطعهٔ داخل ارك مبارك ؛

موجود است بحال سابق برقرار مانده است .

مادهٔ
٤ — : البسهٔ رسمیه یعنی لباس های رسمی دراوقات ذیل پوشیده میشود :

ا) : در رسم گذشتن قطعات ؛ ازحضور اعلیحضرت والا .

ب) : بدربارهای مخصوصیکه بحضور اعلیحضرت منعقد میشود .

ج) : درمراسم مخصوصهٔ که درعیدین و روزجشن جلوس با استقلال پادشاهی ؛ بدار السلطنه و دوائر حکومت اجرا می یابد .

د) : درهمه مهمانی های رسمی .

ه) : برای منصبدارانیکه درممالك اجنبیه باشند دراحوالیکه بین الملل ؛ پوشیدن البسهٔ رسمیه را ایجاب میکنند .

٥ — : منصبداران مجبورند که بالباس رسمی ؛ همه نشان های خودرا بیاویزند. نشان هائیکه ازطرف دول اجنبیه اعطا شده است ؛ صرف درمراسمیکه بنام دولت مذکوره اجراشود آویخته میشود .

٦ — : لباس نیم رسمی ؛ محض برای ارکان است . و این ؛ عبارت ازکرتی دوسینه یی وپطلون سیاه وکف ویخن کرتیٔ مذکور ؛ سیاه میباشد . بالباس نیم رسمی ؛ روب می آویزند . وکمربند لیس زری ؛ بسته میشود . روب وسرشانه وستاره ها ویخن وکلاه وپطلون وموزه وبوت وشمشیر ومهمیز ودستکش ؛ همه مطابق بلباس رسمی میباشد ؛ مگردر لباس نیم رسمی ؛ حمائل انداخته نمیشود !

مادهٔ

۷ — : لباس نیم رسمی ؛ بدربارهای نیم رسمی ومهمانی های نیم رسمی پوشیده میشود .

۸ — : لباس جنگی ؛ لباسیست که سلاح اندازان ومنصبداران ؛ خواه درداخل وخواه درخارج خدمت ؛ بپوشیدن آن مجبورند .

۹ — : شکل وساخت لباس جنگیٔ سلاح اندازان و منصبداران ؛ در لوحهٔ مربوطه ؛ نشان داده شده است .

۱۰ — : درکرتی و بالاپوش سلاح اندازان صنوف مختلفه ، هیچ فرق نیست جز همینقدر که سلاح اندازان صنوف سواری ، برجس وسلاح اندازان صنوف پیاده ؛ پطلون دارند .

۱۱ — : سلاح اندازان صنوف پیاده ؛ بوت میخدار وسلاح اندازان صنوف سواری ؛ موزه میپوشند .

۱۲ — : رتبه های سلاح اندازان رتبه دار ؛ ازرنك فیته های صنف منسوب شان معلوم ومفهوم میگردد . فیته های مذکور بقرار لوحهٔ مربوطه ؛ بهر بازو دوخته میشود .

۱۳ — : دریخن سلاح اندازان ؛ نومرهٔ غند وتولی شان زده می شود .

۱٤ — : منصبداران صنوف مختلفه بواسطهٔ رنك یخن ؛ ازهمدیگر تفریق می شوند. رنك مذکور را لوحهٔ مربوطه ؛ اظهار وارائه میدارد .

۱۵ — : سرشانهٔ دریشیٔ منصبداران ؛ ازتکهٔ خود دریشی است که دران یك یك

شعاع و محراب و منبر ؛ نصب میشود ، رتبه هـای منصبداران ؛ ازستاره های یخن آن ها تفریق وشناخته میشود . عددستاره های یخن ؛ مانند لباس رسمی است . مگر در یخن آمران باید که فیتهٔ ابریشمی بزیر ستاره هـا دوخته شود .

دریخن (تولیمشر) ؛ دوستاره ودریخن (بلوکمشراول) ؛ یك ستاره می باشد ، یخن (بلوکمشرثانی) ستاره ندارد . ستاره‌ها ازبرنج خیره ساخته می شود .

اصنـاف عسکری ؛ که حائز رتبه های عسکری نیستند سرشانه حاجت ندارند .

مادهٔ

١٦ — : یخن و سرشانهٔ بالاپوش هـای منصبداران ، مانند یخن و سرشانهٔ دریشیٔ شان می باشد . در یخن بالاپوش سپاهیان ؛ نومرهٔ غند و تولی شان نوشته می شود . شکل بالاپوشهـا در لوحهٔ مربوطه مرسوم است .

١٧ — : منصبداران ؛ بخدمت باشند یا خارج خدمت ؛ بایدکه بسردریشیٔ خودها کمربند بسته کنند و کریچ بیاویزند . ووقتیکه بالاپوش پوشیده باشند کمـربندرا برسرآن بندند . و کمربند مخصوص شمشیر را در زیر کرتی بسـة زنجیر شمشیر را از کاج بغل کرتی بیرون کنند .

١٨ — : رنك وشکل کلاه های منصبداران و افراد درلوحهٔ مربوطه ، نشان داده شده است ، کلاه منصبداران بهمه حال باید که ازیك جنس و یك رنك باشد ؛ و محـافظـهٔ ارتفـاع مقـنن کلاه ؛ شرط است . بطرف

پیش روی کلاه منصبداران ؛ یك نشان مخصوص می زنند ، نشان کلاه هـای افراد موقوف شد .

مادهٔ ۱۹ — : منصبداران ؛ همیشه بپوشیدن برجس وموزه وبستن مهمیز مجبورند ، تنها بلوکمشراول وثانی ؛ بوت پوشیده وپای پیچ بسته می توانند .

۲۰ — : منصبداران بالباس جنکی ؛ نشان های وفا وشجاعت وبدون حمائل ؛ نشان استقلال وعلی العموم تعلیق هارا آویخته می توانند . دیکر نشان ها مخصوص لباس رسمی ونیم رسمی میباشد .

۲۱ — : منصبداران خواه بخدمت باشند یا خارج خدمت ؛ بلباس ملکی ویا ملی گشته نمی توانند ؛ اکر حرکتی برخلاف این ماده بنمـایند تنخواه پنجروزه ناده روزهٔ شان بقسم جزای نقدی ؛ علی الفور کرفته می شود .

سلاح اندازان درخارج خدمت بایدکه یا پوره بلباس عسکری باشند ویا بلباس ملی . امادرداخل خدمت ؛ پوشیدن لباس عـسکری ؛ مجبوریست .

۲۲ — : هر منصبدار ؛ بلا استثنـا ؛ به پوشیدن لبـاسیکه به صنف ورتبهٔ خودش مخصوص است مجبورمی باشد . اکر برخلاف این ماده حرکتی ازو صادر کردید بموجب مادهٔ بیست ویکم جزامی یابد .

۲۳ — : رنك تکهٔ لباس منصبداران و افراد ؛ خاکی و بالاپوش هـای شان کبود می باشد . سوای همین رنك هـا ازهیچ تکه ؛ لباس و بالاپوش ساخته نمی توانند .

مادهٔ

۲٤ — : لباس های موجوده که درساخت و رنك ؛ مخالف این نظامنامه باشد بعدازنشر نظامنامهٔ مذکوردرکابل ؛ الی دوماه وباقی درقلمرو دولت علیهٔ خداداد الی چهار ماه ؛ از ابتدای سال (۱۳۰۰) بقرار احکام نظامنامه تبدیل و اصلاح کرده شود .

۲۵ — : باید جنس هرسه نوع لباس که در نظامنامه ؛ مندرج است مع بوت وموزه ازساخت وبافت داخلیٔ افغانستان یعنی ازمعمولات ملك باشد . واگرچنین نبود بقرار مادهٔ بیست و یکم موجب جزا میگردد .

۲٦ — : بدون تکهٔ دریشی و بوت و موزه که از ساخت داخل افغانستان بودن آنها حکمی است در خصوص باقی لوازمات دریشی و غیره باید حتی‌الوسع کوشش شود که از ساخت داخل ملك باشد .

۲۷ — : مافوقان هرگاه مادونهای خودرا دریك وضع وحرکت مخالف این‌نظامنامه بینند وتنبیه و جزا نکنند شدیداً هدف توبیخ خواهند شد !

۲۸ — : ناظرحربیه مأمور و مکلف است باینکه احکام این نظامنامه را درساحهٔ اجرا درآورده تطبیق نماید .

ادخال نمودن این نظامنامه را بجملهٔ نظامات عمومیهٔ دولت ؛ تصمیم کرده تطبیق و اجرای مواد آنرا احکام میفرماییم .

ازدیاد نظام نامهٔ لباس نظامی

( ) کلاه نرم آفتاب گیر مطابق لوحهٔ مربوطه منصبداران بالباس حربی خود پوشیده میتوانند

بر اصل مطابق است

بیتی پطلون هم مطابق برجس از تکهٔ گلنار باشد.

رنگ های یخن و لباس های عسکری که داخل نظامنامه میباشد

بیطار	آتش فشان	پیاده	نقلیه
نمبر ۱۷ ب	نمبر ۱ الف	نمبر ۱ ب	نمبر ۱۰
مأمورین نظارت صحیه	صحیه	رنگ بالاپوش منصبداران	توپخانه
نمبر ۱۱ الف	نمبر ۱۸ و	نمبر ۱۲	نمبر ۱۸ الف
سواری	استحکام و بالاپوش سپاهی	رنگ لباس سپاهیان	رنگ لباس جنگی منصبداران
نمبر ۱۹ الف	نمبر ۱۳ الف	نمبر ۲۰ ب	نمبر ۱ ه
سیاه	سرمئی	قرمز	گلنار

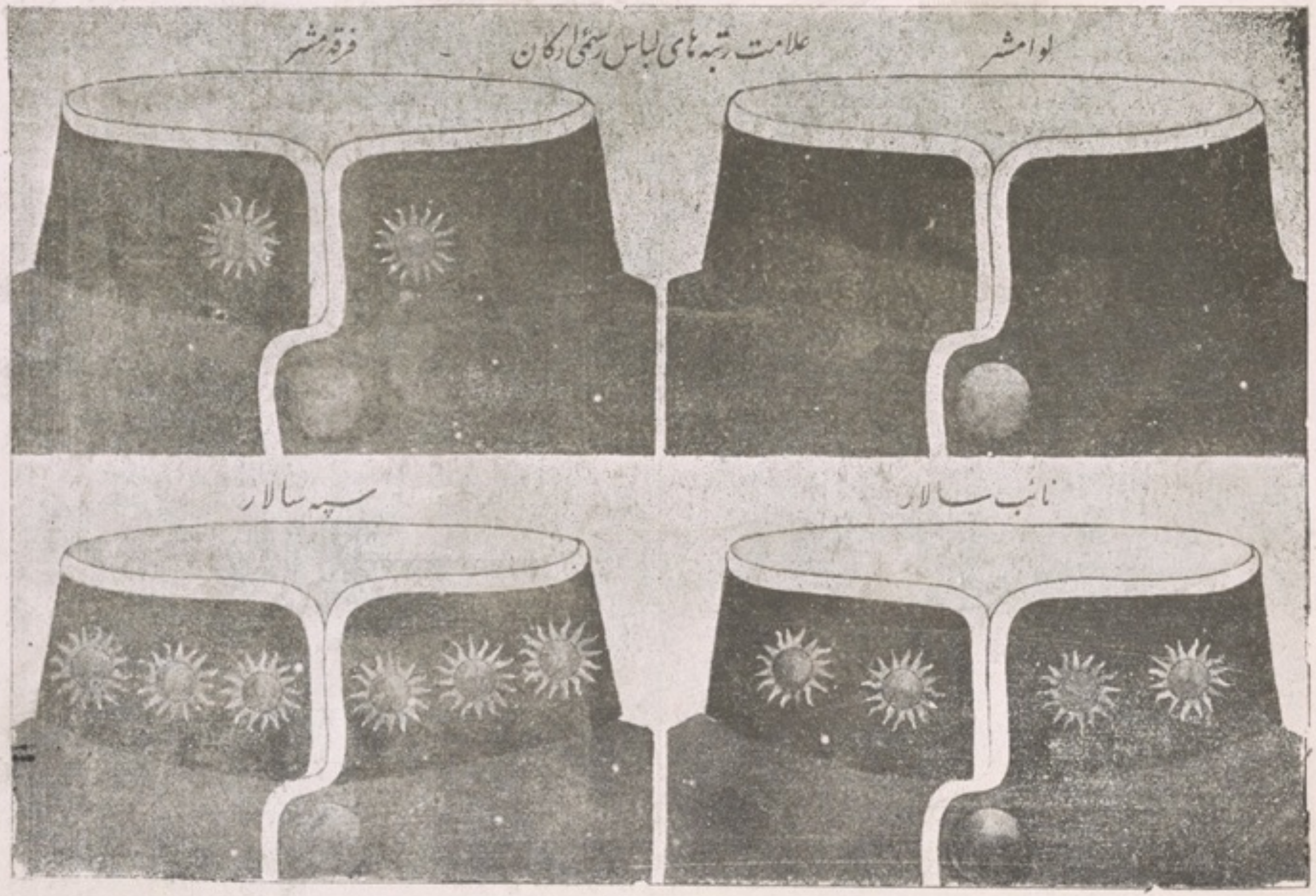
علامت رتبه های لباس رسمی ارکان
لوا مشر
فرقه مشر
نائب سالار
سپه سالار

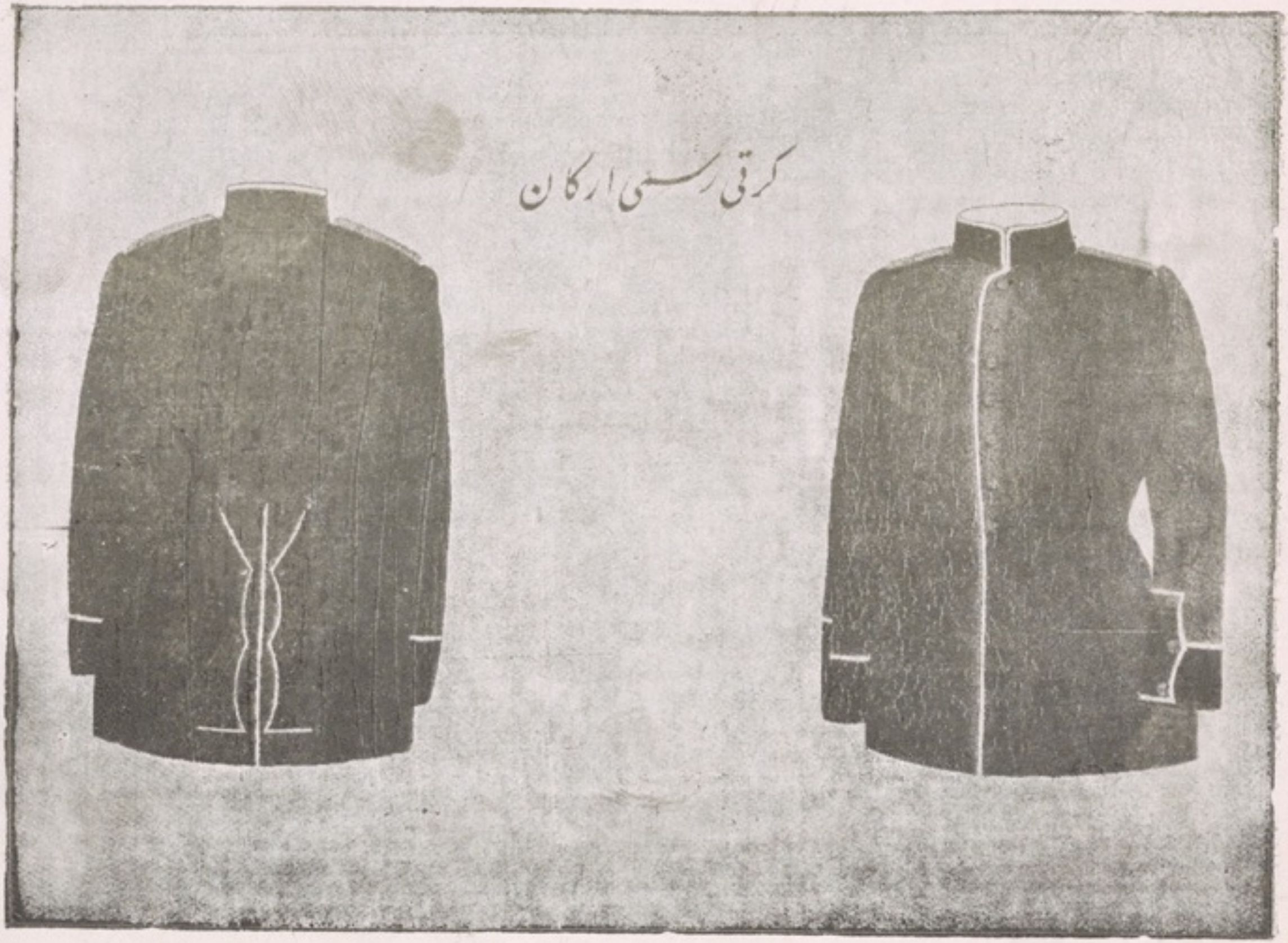
کرتی رسمی ارکان

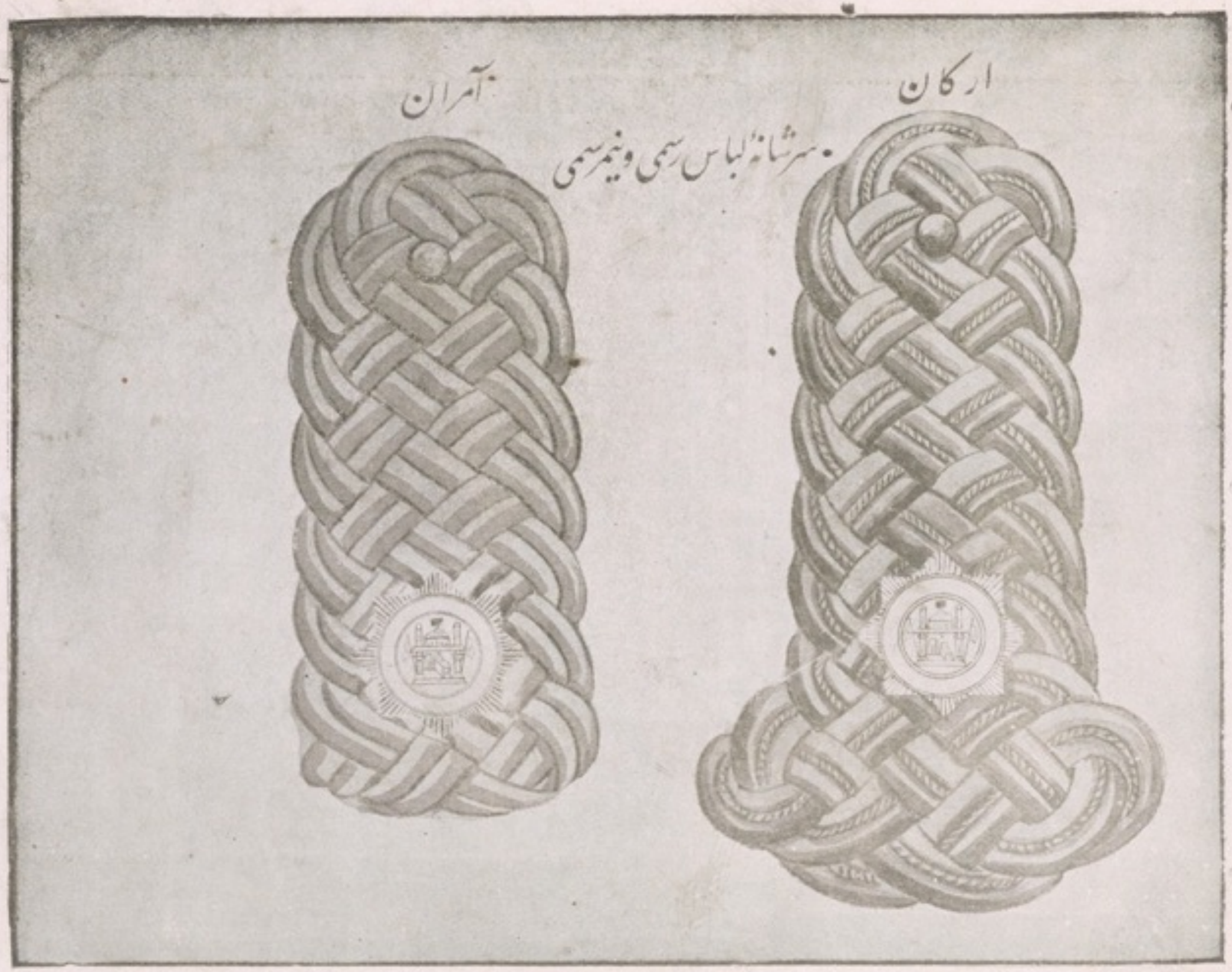
ارکان
آمران
سرشانهٔ لباس رسمی و نیم رسمی

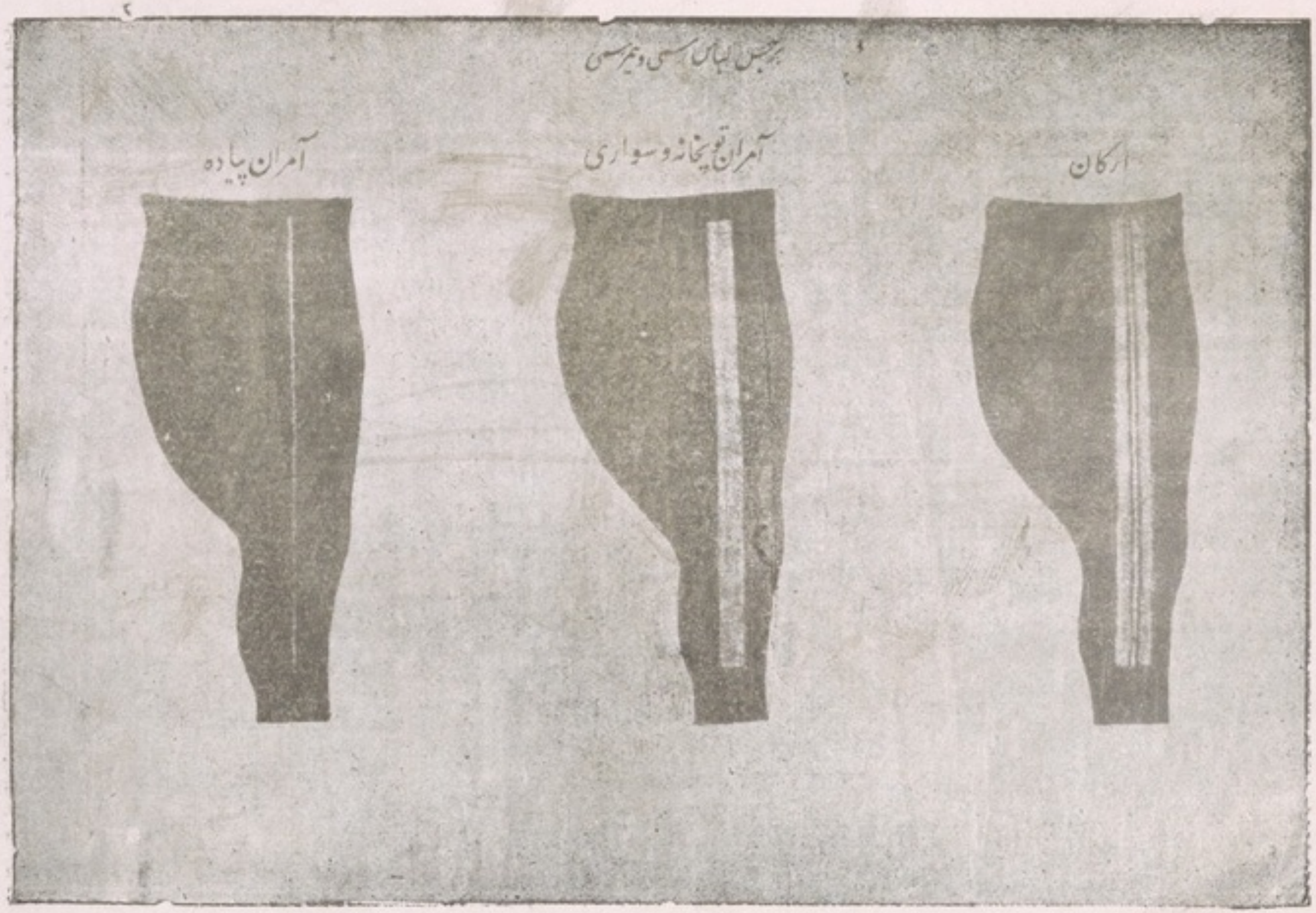
ارکان
آمران توپخانه و سواری
آمران پیاده

کلاه ارکان و آمران برای لباس رسمی و نیم رسمی

کمربند لباس رسمی و نیم رسمی

کرتی رسمی آمران

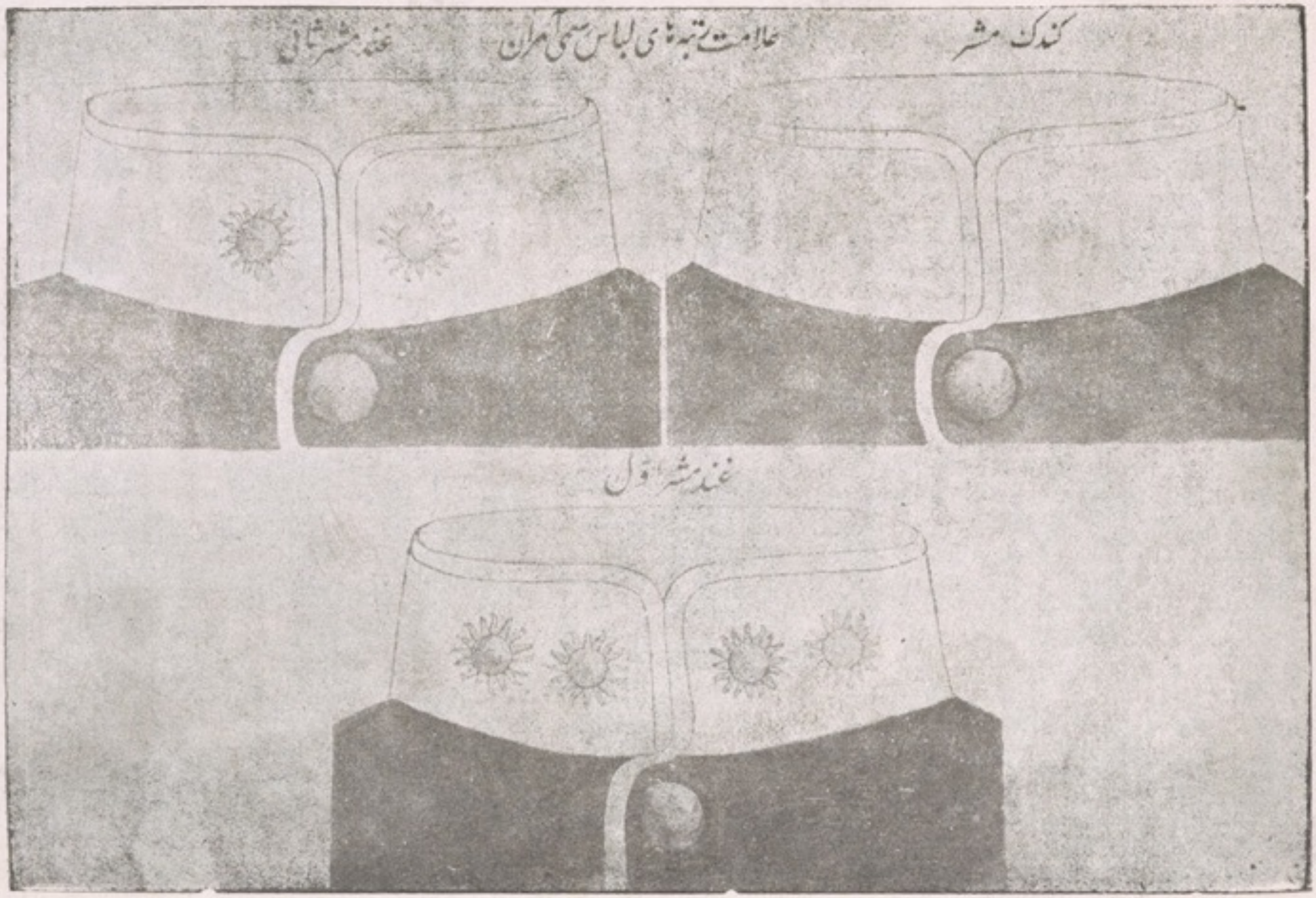
کندک مشر
علامت رتبه های لباس سمی آمران
غند مشر ثانی
غند مشر اول

پانطلون لباس رسمی وتیر رسمی

ارکان

آمران توپخانه وسواری

آمران پیاده

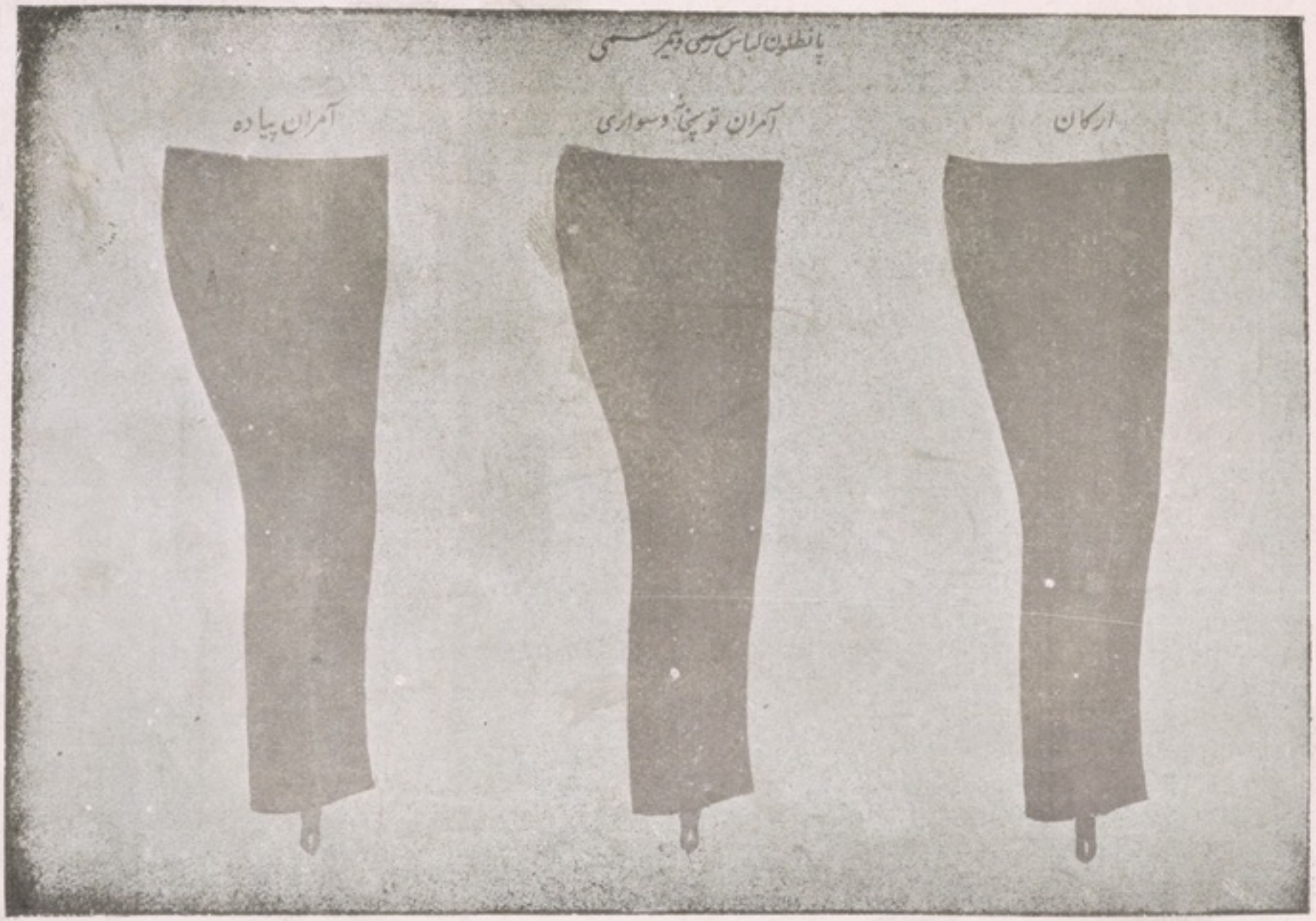

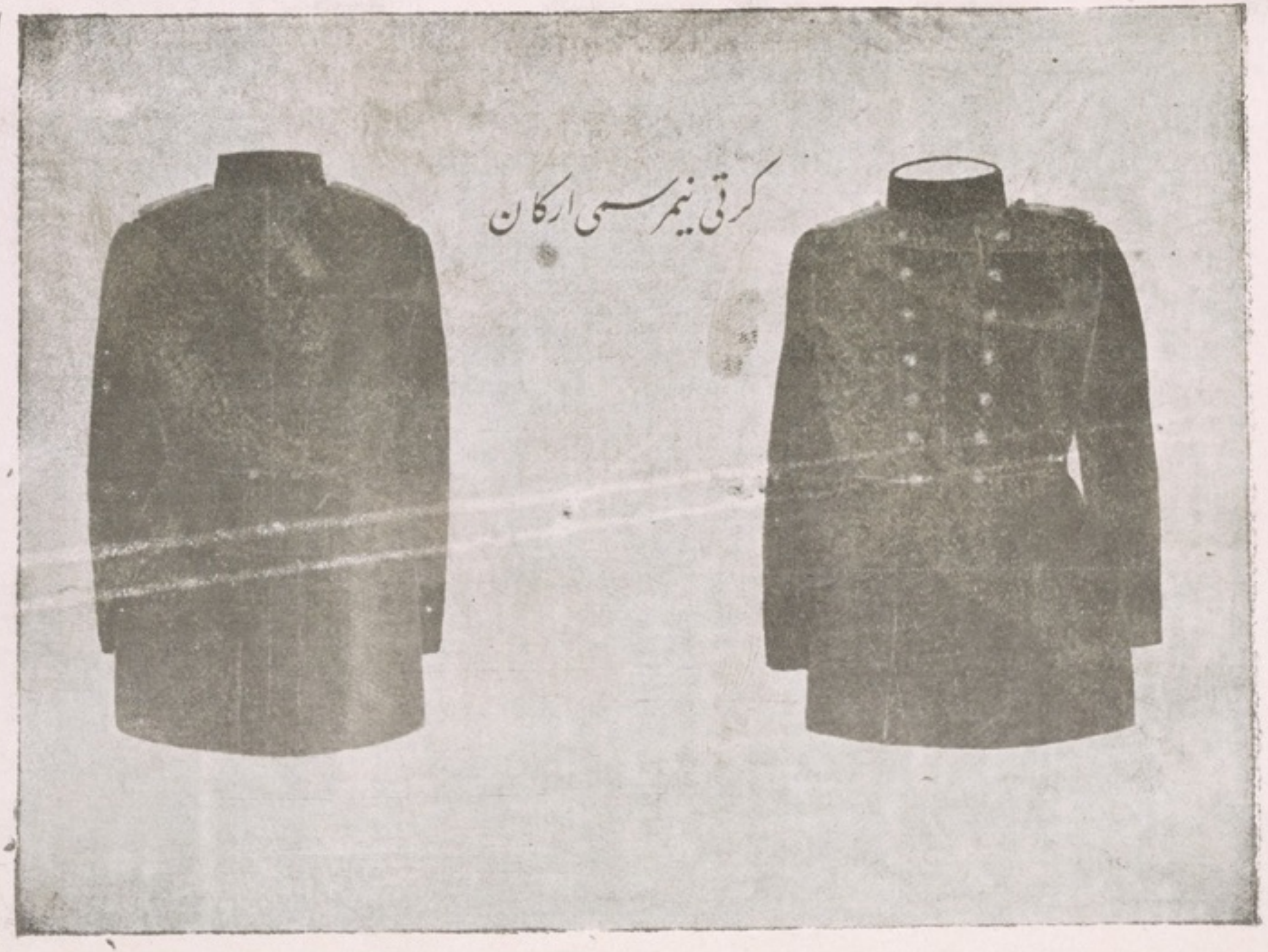
کرتی نیمرسمی ارکان

علامت یخن عمده مشر اوّل
رنگ یخن منصبداران ارکان حربیه
عمده مشر ثانی
کندک مشر
تولی مشر

کرتی ضابطان نمبر ۱ - ۵
کرتی سپاہی نمبر ۲ - ب

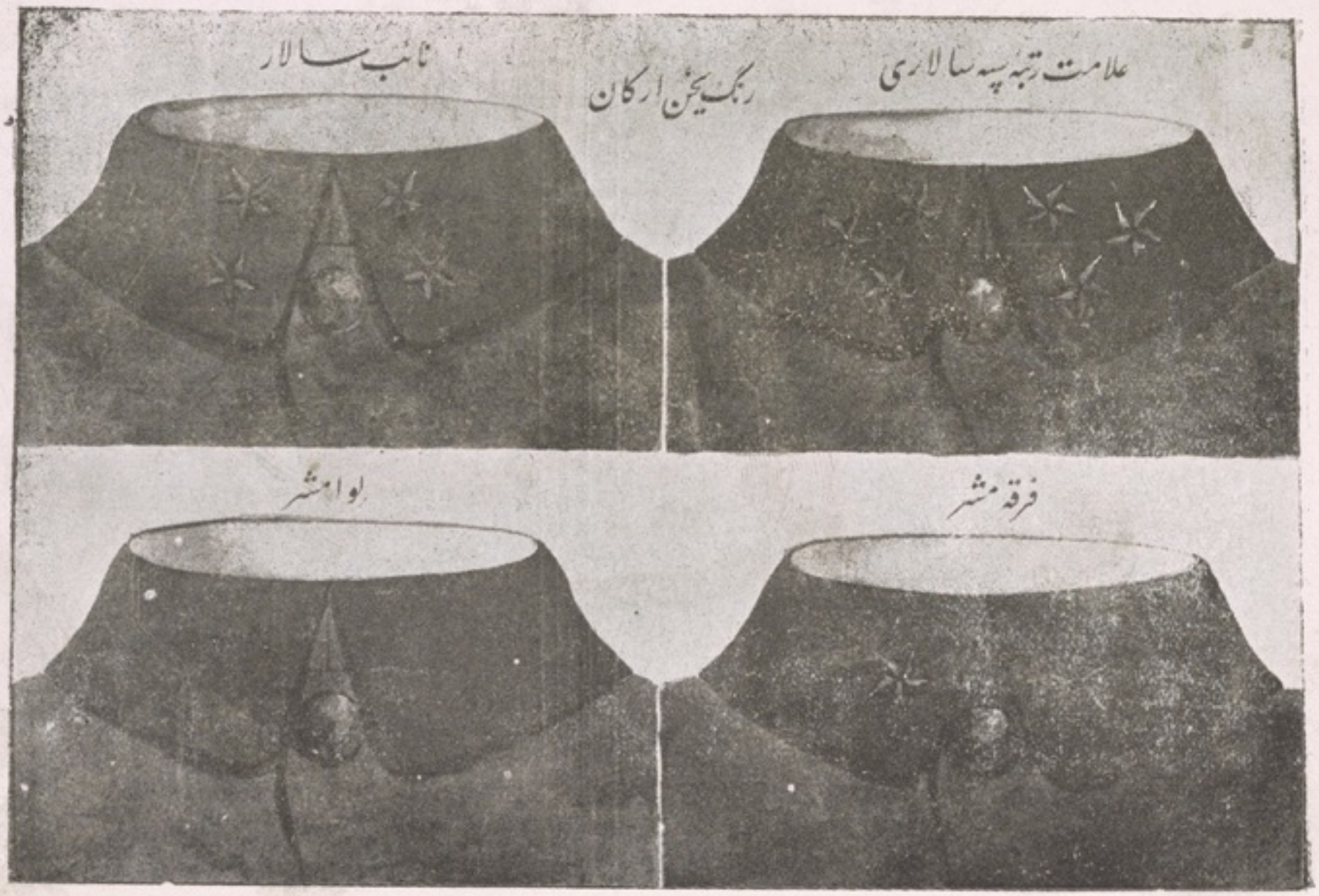
علامت رتبه سپه سالاری
رنگ یخن ارکان
نائب سالار
فرقه مشر
لوا مشر

علامت رتبه سلاح اندازان رتبه دار

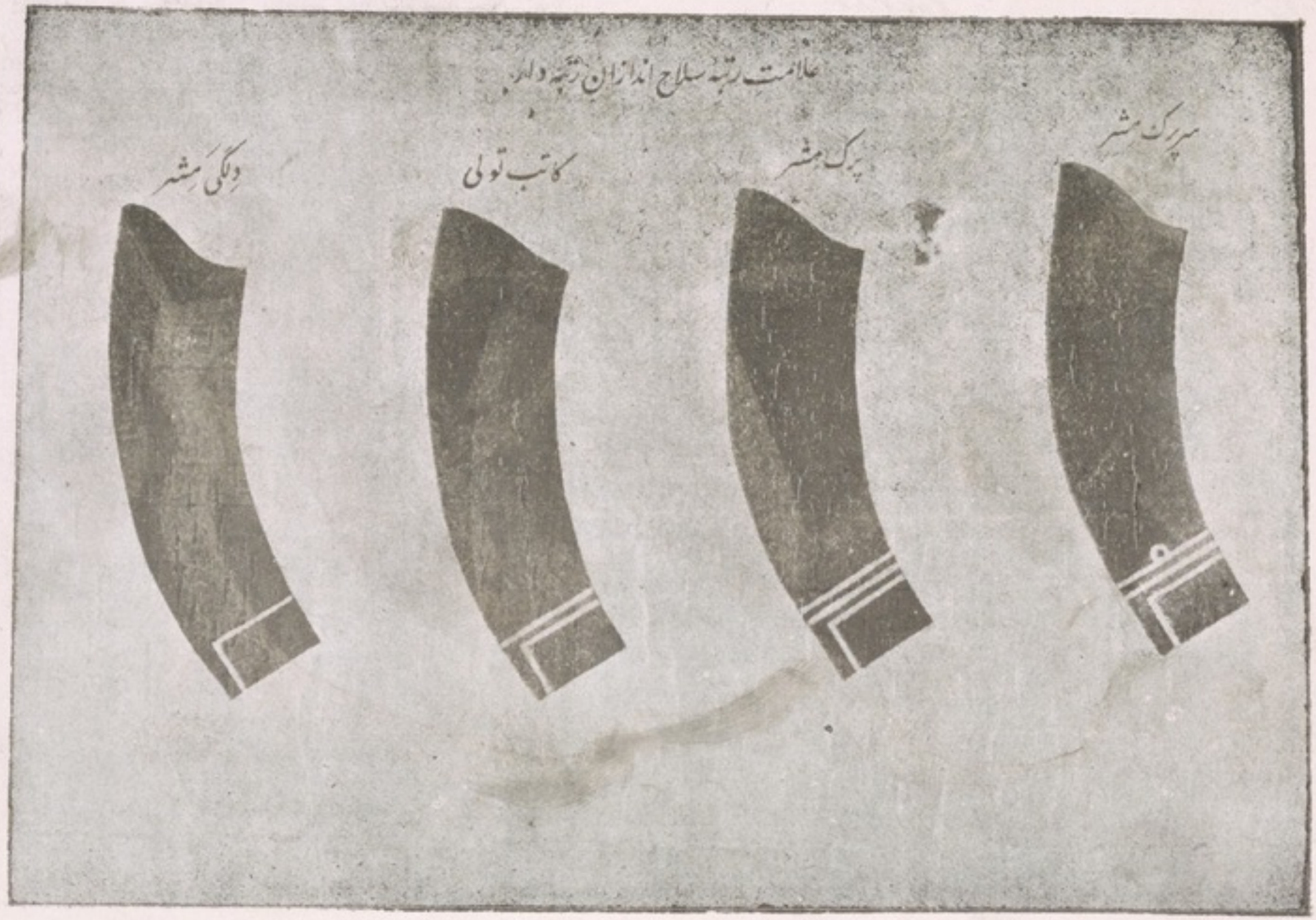

سرشانہ لباس جنگی منصبداران

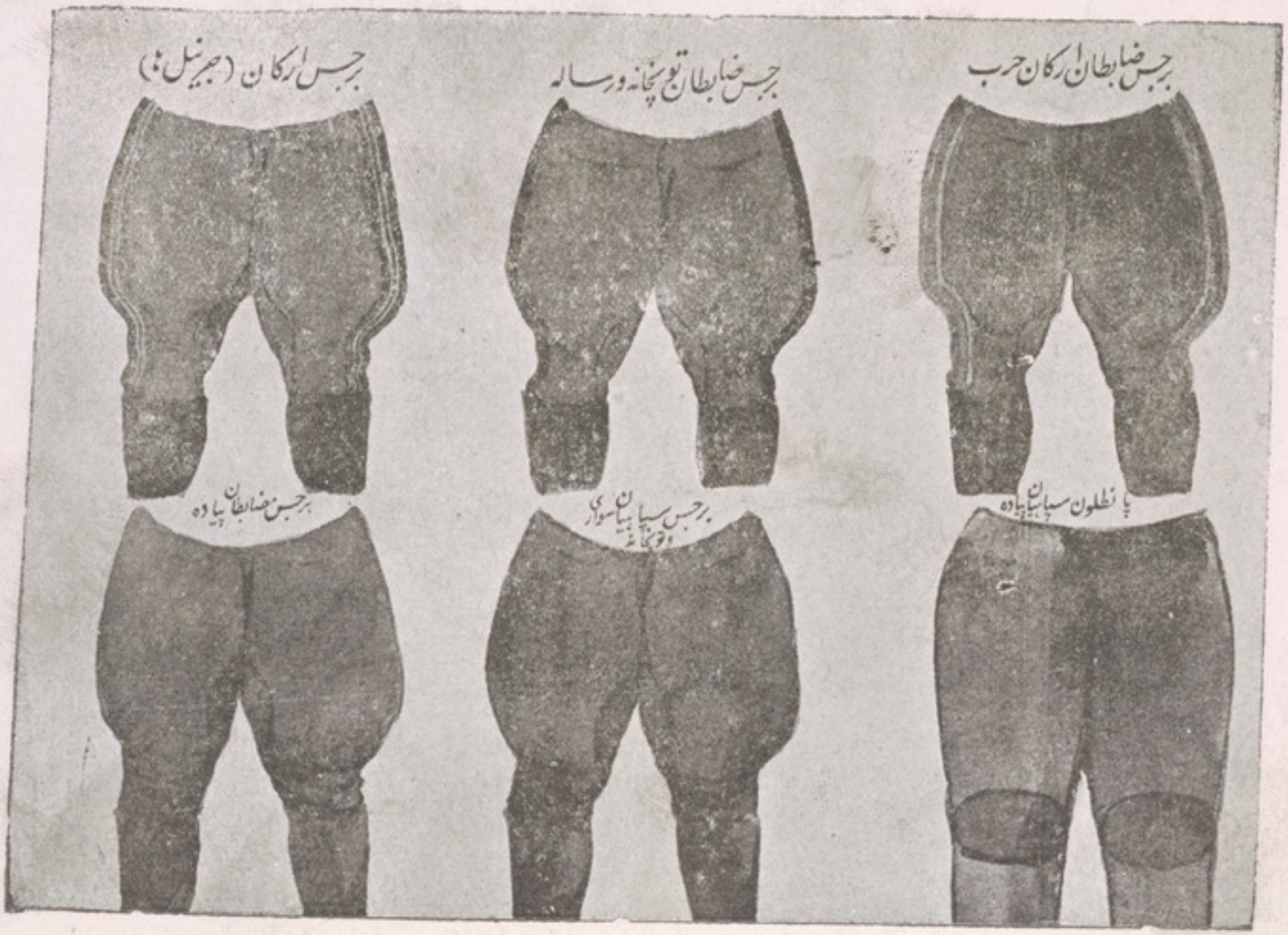
برجس ضابطان ارکان حرب
برجس ضابطان توپخانه و رساله
برجس ارکان (جیرنیل ها)
پاتلون سپاهیان پیاده
برجس سپاهیان سوار و توپخانه
برجس ضابطان پیاده

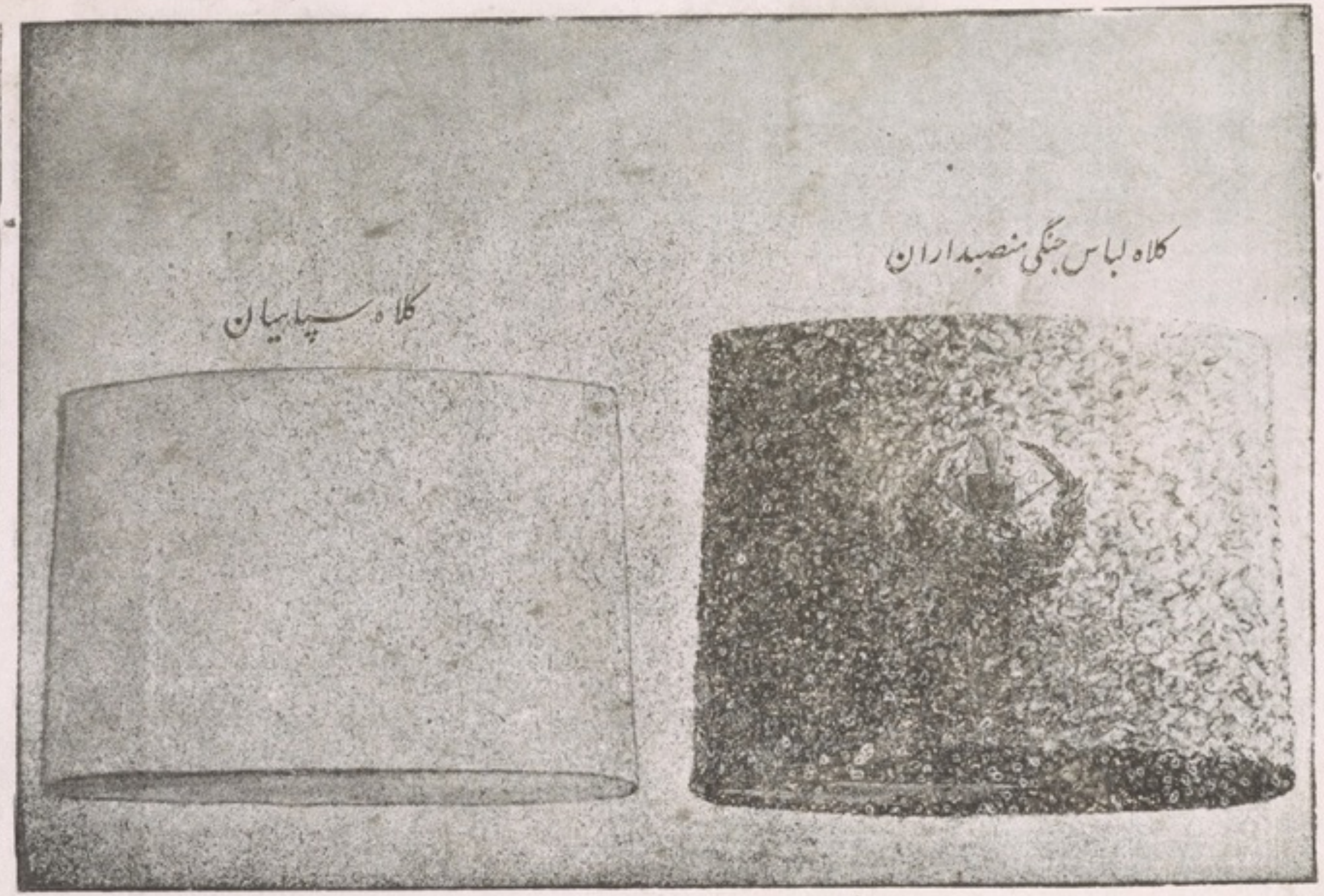
کلاه لباس جنگی منصبداران
کلاه سپاهیان

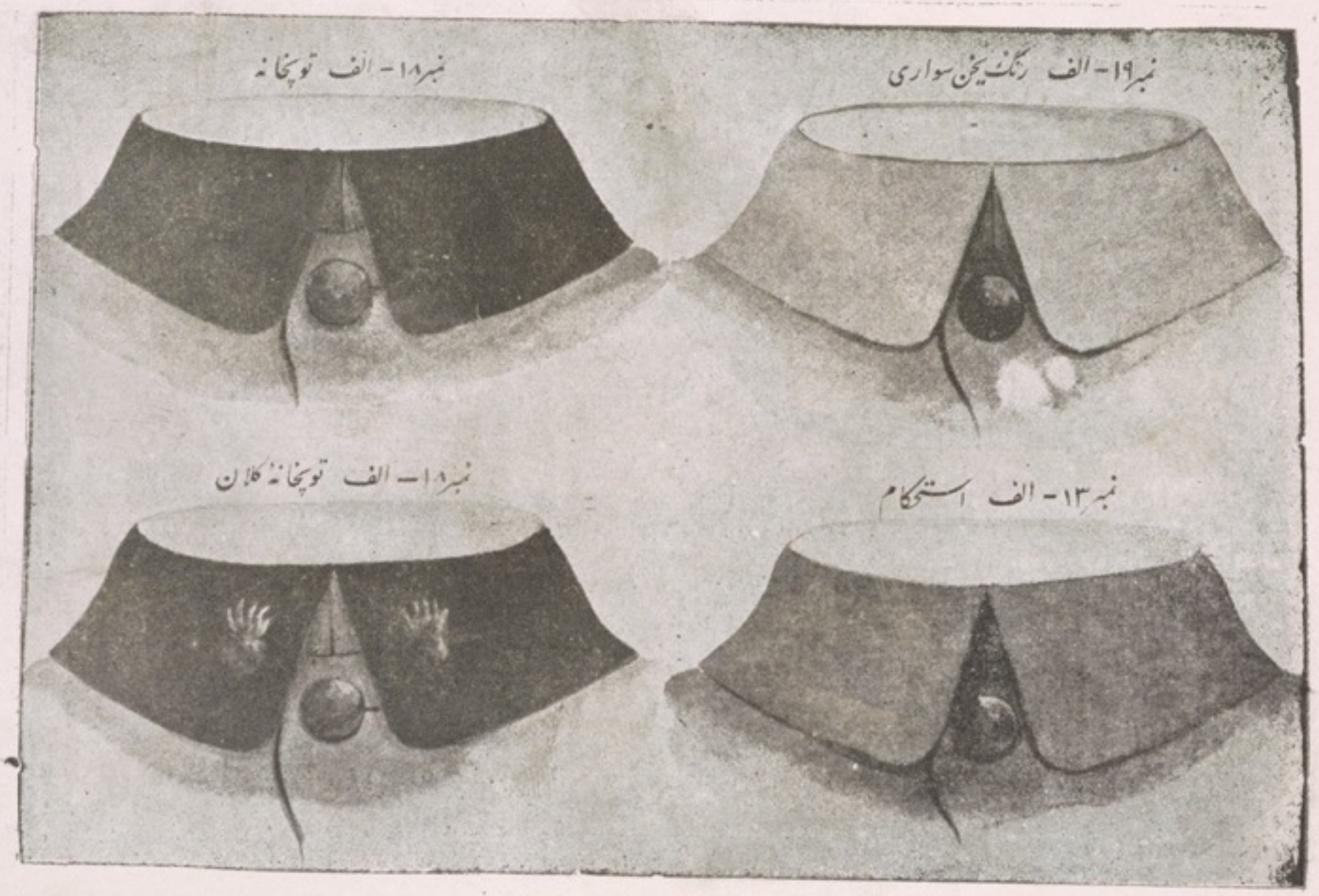
نمبر۱۹- الف رنگ یخن سواری
نمبر۱۸- الف توپخانہ
نمبر۱۳- الف استحکام
نمبر۱۸- الف توپخانہ کلان

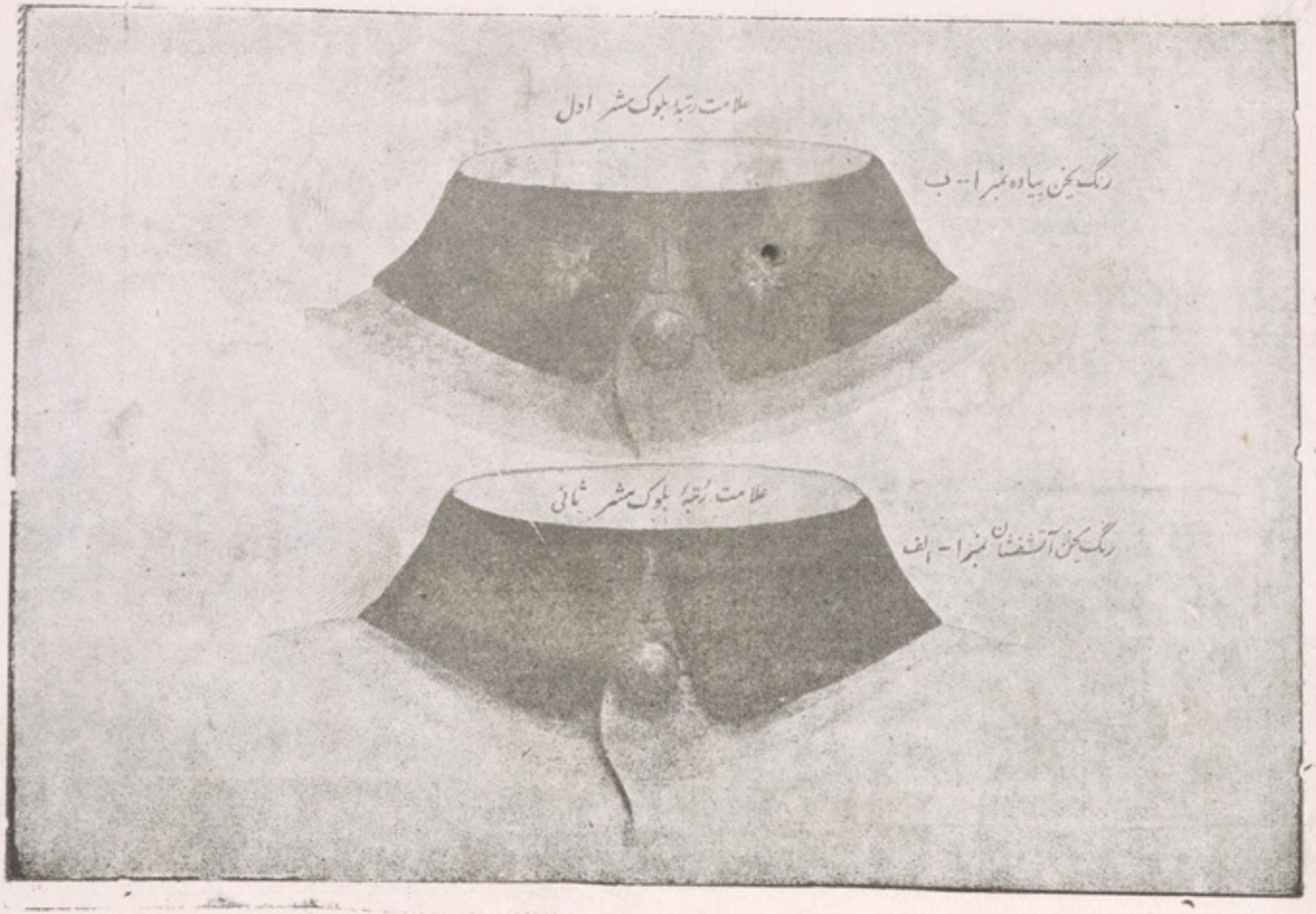
علامت رتبۂ بلوک مشر اول
رنگ یخن پیادہ نمبر ۱ - ب
علامت رتبۂ بلوک مشر ثانی
رنگ یخن آتشفشان نمبر ۱ - الف

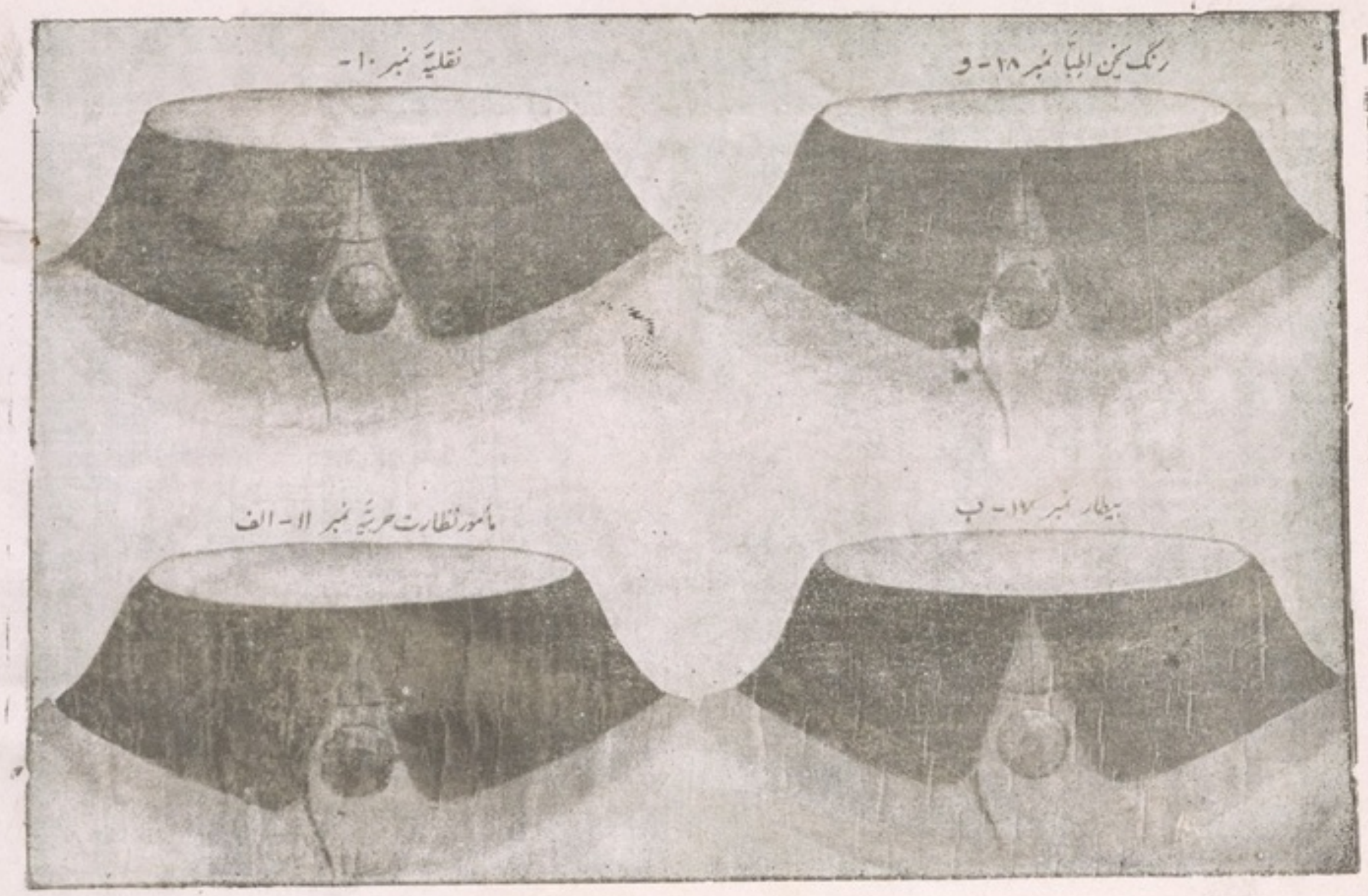
رنگ یخن اطبا نمبر ۲۸ - و
نقلیہ نمبر ۱۰ -
بیطار نمبر ۱۷ - ب
مأمور نظارت حربیہ نمبر ۱۱ - الف

بالاپوش منصبداران
نمبر ۱۲

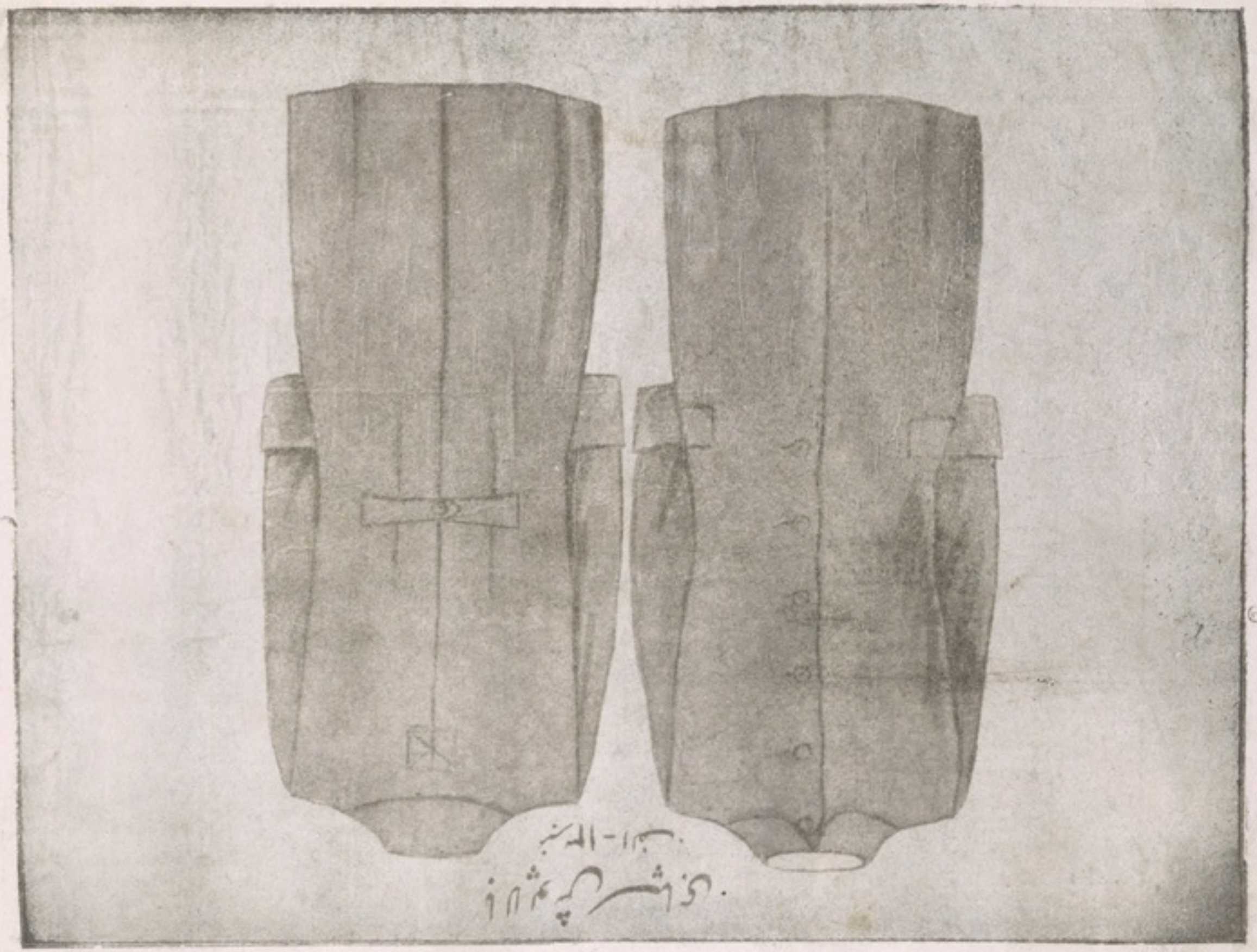

2002-362440